

Kernovertuigingen: stabiel of flexibel?

Een onderzoek naar de stabiliteit van de kernovertuigingen van politieke leiders.

Universiteit Leiden

Daan Warmerdam

S1537504

Instituut der Politieke Wetenschap

Universiteit Leiden

Bachelorproject: Political Leaders in International Conflicts and Issues

Scriptiebegeleider: Mw. F. Bakker

12 juni 2017

Woordenaantal: 8067

‘I believe in change because I believe in you’ (Obama, 2017). Dit waren Obama’s laatste woorden als politieke leider van het Westen. De woorden zijn kenmerkend voor de eerste zwarte president van de Verenigde Staten, omdat hij gelooft in de kracht van het individu (Winter, 2011). Obama staat hier niet alleen in; grote denkers zoals Aristoteles, Morgenthau en Machiavelli erkennen allen de invloed van individuen binnen de internationale betrekkingen (Bymann & Pollack, 2001). Echter, de focus binnen het wetenschappelijk onderzoek naar de internationale betrekkingen ligt overwegend op het statelijke en geaggregeerde niveau. Kenneth Waltz (1959) beschrijft deze trend binnen de internationale betrekking treffend in zijn boek *Man, the State and War*. Volgens Waltz (1959) bestaan de *levels of analysis* van de internationale betrekkingen uit drie *images*: het individu, de natiestaat en het internationale systeem. Het *level of analysis* dat volgens Waltz (1959) de beste verklaringen biedt is de derde *image*, ofwel het internationale systeem. De geografische ligging en onderlinge machtsverhoudingen bepalen de relatieve posities van staten tot elkaar (Waltz, 1959, p. 16). Deze relatieve posities vormen het gedrag van de staten en op basis daarvan kunnen de belangrijkste elementen van de internationale betrekkingen, zoals de oorzaken van oorlogen en het vormen van allianties worden verklaard (Waltz, 1979, pp. 60-68). Desalniettemin zijn er critici (Wallerstein, 1974, 1984; Doyle, 1986) die Waltz’ focus op de derde *image* verwerpen. Zij leggen de focus overwegend op de tweede *image*. In de tweede *image* is de binnenlandse politiek de bepalende factor om het gedrag van staten te kunnen verklaren (Byman & Pollack, 2001, p. 111). Factoren zoals bureaucratie, politieke systemen en de cultuur spelen hierbij een belangrijke rol. De rol van het individu wordt in deze studies gemarginaliseerd (Wallerstein, 1974). Waltz (1959) beweert overigens evenmin dat de eerste *image* een sluitende verklaring kan bieden voor het gedrag van staten; het menselijk gedrag kan geen verklaring bieden voor het gedrag van staten, omdat het individu volgens Waltz (1959) inconsistent is. De realist illustreert de inconsistentie van het menselijke gedrag middels de Eerste Wereldoorlog. Het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 is niet te verklaren aan de hand van menselijk gedrag, omdat hetzelfde menselijke gedrag erin slaagde om vrede te sluiten in 1918 (Waltz, 1959, p. 28).

Veel politicologen, waaronder Waltz, negeren de rol van het individu binnen de internationale betrekkingen, en dat is zorgwekkend (Byman & Pollack, 2001). Zij beweren dat het geaggregeerde niveau het merendeel van de gebeurtenissen binnen de internationale betrekkingen kan verklaren (Byman & Pollack, 2001, p. 109). Hiermee wordt de cruciale

impact van individuen op bijvoorbeeld oorlogen en diplomatie gemarginaliseerd. Doordat politicologen nalaten het individu te bestuderen de huidige kennis over de rol van het individu grotendeels gebaseerd op studies van historici, psychologen en gebiedsstudies specialisten (Greenstein, 2000; Goldgeier, 1994; Shambaugh, 1994; Markey; 2000). Deze studies hebben bijgedragen aan de erkenning van het belang en de relevantie van het individu binnen de internationale betrekkingen. Echter, deze studies zijn niet in staat om de invloed van het individu op de internationale betrekkingen op een systematische wijze te verklaren. De voorgaande studies naar het individu (Jervis, 1976; Foong Kong, 1992; Hart, Stern & Sundelius, 1997; Hermann & Hagan, 1998) bieden een fundament voor verder onderzoek en moet op systematische wijze worden verstevigd.

Het individu

Er zijn meerdere factoren die invloed hebben op het gedrag van een individu. Door deze factoren te onderzoeken wordt het mogelijk om de keuzes van politieke leiders beter te verklaren (Renshon, 2008). In tegenstelling tot Waltz (1959) zien Byman en Pollack (2001) het menselijk gedrag niet als een constante, maar als een variabele. De factoren die invloed hebben op het individu zijn overtuigingen, karakter en leiderschapsstijl. Zo heeft Hermann (1980) een relatie gevonden tussen de persoonlijke karaktereigenschappen van politieke leiders en de invloed hiervan op het buitenlands beleid. Doordat mensen een mix bevatten van karaktereigenschappen ontstaat er variantie tussen individuen. Volgens Byman en Pollack (2001, p. 112) is het mogelijk dat deze variantie in staat is om de verschillen in de internationale relaties te verklaren. Naast het karakter bepaalt de leiderschapsstijl ook mede het gedrag van een politieke leider (Hermann & Hagan, 1998; Hermann & Preston, 1994; Randell, 1997). Met de leiderschapsstijl van een politieke leider kan de verhouding tussen de politieke leider en zijn omgeving worden verklaard (Hermann, 1999). Ook kan, door te kijken naar de manier waarop politieke leiders interacteren met hun kiezers, adviseurs en andere leiders, het politieke gedrag van de leider worden uitgelegd (Hermann, 1999, p. 5). Naast de leiderschapsstijl en het karakter van een politieke leider spelen ook overtuigingen een cruciale rol bij het verklaren van het menselijk gedrag. Overtuigingen vormen volgens meerdere onderzoekers (Axelrod, 1976; Frank, 1968; Holsti, 1967, 1977; Jervis; 1976) de interpretatie van de omgeving en daarmee het politieke gedrag van een leider. Zo wordt bijvoorbeeld het vaststellen van de overtuigingen van een politieke leider aangaande de *controllability of events* gezien als de basis van zijn politieke gedrag (George, 1969; Holsti, 1977). In dit onderzoek ligt de focus op de overtuigingen van politieke leiders, omdat voorgaande

literatuur aantoont dat overtuigingen het menselijk gedrag vormen en daardoor ook het gedrag van staten en internationale betrekkingen beïnvloeden.

Belang van overtuigingen

Voordat er onderzoek gedaan kan worden naar overtuigingen is het van belang om het begrip en de impact van overtuigingen beknopt toe te lichten. In essentie zijn overtuigingen alles wat wij als mens voor waar aannemen (Holsti, 1962; Renshon, 2008). Het zijn fundamentele veronderstellingen over de werking van de wereld om ons heen (Renshon, 2008, p. 822).

Overtuigingen werken als een primair filter waar alle perceptuele processen doorheen stromen (Lane, 1962). In het licht van de politieke besluitvorming handelen politieke leiders hierdoor niet naar een ‘objectieve realiteit’, maar naar een subjectieve realiteit die is gefilterd door het *belief system* (Holsti, 1962, p. 244; Boulding, 1969, p. 423). Daarnaast is er bewijs gevonden dat individuen nieuwe informatie filteren door hun bestaande overtuigingen (Jervis, 1976, p. 117). Dit heeft als gevolg dat de overtuigingen van het individu zich vormen naar de bestaande kernovertuigingen en daardoor stabiel blijven (Jervis, 2006, p. 651). De studies naar overtuigingen zijn decennialang gedomineerd door de *cognitive consistency*-theorie (Renshon, 2008). De theorie veronderstelt dat overtuigingen intern consistent, hiërarchisch, stabiel en onderling afhankelijk zijn (Jervis, 1976; Nisbett & Ross, 1980). Dit heeft tot gevolg dat de kernovertuigingen¹ op de lange termijn relatief stabiel blijven (Renshon, 2008).

Daarentegen zijn er ook studies uitgevoerd naar de stabiliteit van overtuigingen, waarbij er bewijs is gevonden dat overtuigingen kunnen veranderen (Feng, 2005; Leites, 1951; Renshon, 2008; Walker & Schafer, 2000; Walker, Schafer & Young, 1998). Veel van deze studies gebruiken de *operational code*² om de instabiliteit van overtuigingen aan te tonen. Zo hebben Walker, Schafer en Young (1998) de *operational code* van President Jimmy Carter voor en na de invasie door de Sovjet-Unie in Afghanistan geanalyseerd. Uit dit onderzoek bleek dat na de inval Carters overtuigingen met betrekking tot samenwerken en het optimisme over de realisatie van zijn doelen significant waren afgenomen (Walker, Schafer en Young, 1998, pp. 185-186). Daarnaast hebben andere studies (Feng, 2005; Renshon, 2008; Walker & Schafer, 2000) ook empirisch bewijs gevonden dat kernovertuigingen, de fundamentele overtuigingen met betrekking tot de natuur van de politiek, significant kunnen veranderen. Deze studies bieden inzicht over het feit dat *operational codes* flexibeler zijn dan men in eerste instantie

¹ Zie voor de definitie van kernovertuigingen p. 5

² Zie voor de toelichting van *operational code* p. 7

dacht, maar zijn niet in staat om de factoren aan te wijzen die invloed hebben op de stabiliteit van de overtuigingen (Renshon, 2008, p. 827). Om deze reden is voor dit onderzoek de volgende onderzoeksvraag opgesteld.

Wat is de invloed van rolverandering, traumatische gebeurtenis, 'learning in office' op de stabiliteit van de kernovertuigingen van politieke leiders?

Theoretisch raamwerk

Het is voor het onderzoek van belang om de kernbegrippen en hun relaties tot elkaar af te bakenen en te verduidelijken: de wereld om ons heen is inherent complex en verandert continu. Hierdoor ontstaan er grote hoeveelheden aan informatie die de mens met zijn beperkte vermogen moet verwerken. Om deze grote stromen aan informatie te kunnen verwerken is de mens genoodzaakt om zijn gedachten te structureren middels theorieën (Fiske & Taylor, 1991; Simon, 1985). Overtuigingen bieden een raamwerk om situaties gestructureerd te kunnen analyseren en te beoordelen. Ze vormen is een primair filter, waar de grote hoeveelheden aan informatie doorheen stromen (Lane, 1962). Simpel gezegd zijn overtuigingen alles wat wij als mens voor waar aannemen. Ieder individu creëert en handelt naar zijn eigen beeld van de realiteit in plaats van de 'objectieve' realiteit (Holsti, 1962). Als de overtuigingen van politieke leiders van elkaar verschillen heeft dit gevolgen voor de interpretatie van de realiteit en daarmee ook op internationale conflicten (Hermann & Hagan, 1998; Wright, 1957, p. 266). Daarbij komt dat alle basisconcepten van de internationale politiek zoals macht en het eigen belang van cognitieve aard zijn en dus onderhevig zijn aan interpretatie (Young, 1998). Als gevolg hiervan ontstaan de definities van deze concepten vanuit de overtuigingen van het individu, want de begrippen zijn niet objectief. Young (1998) illustreert dit aan de hand van de definities van macht: Mao Zedong gelooft in de kracht van geweld om de macht veilig te stellen, terwijl Mahatma Gandhi ervan overtuigd is dat een politieke leider middels vrede macht verkrijgt (Young, 1998, p. 64). Dit voorbeeld laat zien hoe overtuigingen aan de basis kunnen liggen van politiek gedrag. De politieke leider handelt naar zijn individuele overtuigingen om zo zijn politieke doelen te kunnen realiseren (Young, 1998; George, 1980).

Overtuigingen zijn onder te verdelen in twee categorieën: kernovertuigingen en perifere overtuigingen. Kernovertuigingen gaan onder andere over de assumpties van de fundamentele

natuur van politiek, de rol van het individu in de geschiedenis en de natuur van politiek conflict (George, 1969, pp. 199-216). Kernovertuigingen zijn fundamenteeler dan perifere overtuigingen en hebben daarmee meer invloed op het politieke gedrag van een individu (Renshon, 2008). De perifere overtuigingen zijn in tegenstelling tot de kernovertuiging zeer gevoelig voor verandering. De *cognitive consistency*-theorie veronderstelt dat zodra een kernovertuiging verandert de perifere overtuigingen mee veranderen (George, 1969; Holsti, 1970; Holsti, 1977). Hierdoor blijft de interne consistentie tussen alle overtuigingen gewaarborgd. Perifere overtuigingen zijn praktischer van aard en focussen zich op de methodes die leiders gebruiken om hun doelen te bereiken (George, 1969). De kernovertuigingen structureren de perifere overtuigingen en om deze reden worden in dit onderzoek de kernovertuigingen onderzocht.

Belief system

De kernovertuigingen en de perifere overtuigingen vormen samen het *belief system* van een individu. Milton Rokeach (1968, pp. 123-124) definieert het *belief system* als het totale universum van alle persoonlijke overtuigingen over de fysieke wereld, sociale wereld en het individu zelf. Het *belief system* wordt gezien als de primaire lens waardoor de mens de wereld ziet en interpreteert (Larson, 1994). Meerdere studies (Feng, 2005, Holsti, 1962; Rokeach, 1960; Walker & Schafer, 2000) hebben aangetoond dat de relatie tussen het *belief system* en de besluitvorming van politieke leiders vitaal is, omdat de keuzes van politieke leiders beïnvloed worden door hun *belief system*. De kernovertuigingen en de perifere overtuigingen verhouden zich concentrisch tot elkaar binnen het *belief system* (Larson, 1994). De kernovertuigingen liggen hierbij centraler dan de perifere overtuigingen. Daarnaast hebben kernovertuigingen meer verbindingen en een grote variëteit met andere overtuigingen dan perifere overtuigingen (Larson, 1994, p. 19). Dit komt omdat perifere overtuigingen specifiek en praktischer van aard zijn.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen schema's *belief systems* en schema's, omdat er veel overeenkomsten tussen deze twee concepten zijn. Beide concepten versimpelen informatiestromen, zijn gestructureerd en variëren qua betrokkenheid (Larson, 1994, p. 19), maar een schema wordt gedefinieerd als een cognitieve structuur die kennis representeert over een bepaald concept (Taylor & Fiske, 1991). Dit maakt een schema individualistischer, en inclusiever en hierdoor geeft het meer inzicht in complexe cognitieve processen dan *belief*

systems (Larson, 1994, p. 19). Bij een *belief system* ligt de focus op de manier waarop overtuigingen zich tot elkaar verhouden en met elkaar interacteren (George, 1969).

Operational Code

Voor een systematische analyse van de politieke overtuigingen is de *Operational Code Construct* effectief. De *operational code* van een individu zijn de specifieke overtuigingen die een individu heeft met betrekking tot het politieke universum (George, 1969).

Nathan Leites introduceerde de *operational code* in de politieke psychologie in zijn werken *The Operational Code of the Politburo* (1951) en *A Study of Bolshevism* (1953). Op deze werken bouwde George (1969) verder en organiseerde hij de *operational code* van Leites op een structurele wijze. George (1969) formuleerde tien vragen die de overtuigingen systematisch in beeld brengen en verdeelde de overtuigingen in twee categorieën. Enerzijds zijn er de filosofische overtuigingen. Dit zijn de overtuigingen die refereren aan de fundamentele natuur van de politiek en de rol van het individu in de geschiedenis (George, 1969; Walker, 1990). In dit onderzoek worden de filosofische overtuigingen gezien als de kernovertuigingen. Anderzijds zijn er de instrumentale overtuigingen. Deze vragen proberen de politieke acties en tactieken van een politieke leider te herleiden (Walker, 1990). De instrumentale overtuigingen representeren in dit onderzoek de perifere overtuigingen. In tabel 1 staat de volledige *operational code* uitgeschreven.

In de afgelopen decennia heeft er binnen de studies naar de *operational codes* van politieke leiders een verschuiving plaatsgevonden. Eerst waren de studies overwegend kwalitatief (George, 1969; Holsti 1977), maar de afgelopen decennia worden er middels coderingsprogramma's als VICS³ steeds meer kwantitatieve studies gedaan (Feng, 2005; Renshon, 2008; Schafer & Crichlow, 2000; Walker & Schafer, 2000). Doordat de resultaten kwantitatief zijn en de resultaten kunnen worden gereproduceerd draagt deze vorm van onderzoek structureel bij aan het begrip over de stabiliteit van overtuigingen.

³ *Verbs in Context System*: zie voor de uitgebreide toelichting p. 14.

Tabel 1
De Operational Code

P-1: What is the essential nature of political life? Is the political universe essentially one of harmony or conflict? What is the fundamental character of one's political opponents?

P-2: What are the prospects for the eventual realization of one's fundamental political values and aspirations? Can one be optimistic, or must one be pessimistic on this score; and in what respects the one and/or the other?

P-3: Is the political future predictable? In what sense and to what extent?

P-4: How much control or mastery can one have over historical development? What is one's role in moving and shaping history in the desired direction?

P-5: What is the role of chance in human affairs and in historical development?

I-1: What is the best approach for selecting goals or objectives for political action?

I-2: How are the goals of action pursued most effectively?

I-3: How are the risks of political action calculated, controlled, and accepted?

I-4: What is the best timing of action to advance one's interest?

I-5: What is the utility and role of different means for advancing one's interests?

Noot: P: Filosofische overtuigingen. I: Instrumentale overtuigingen. Bron: George, 1969.

Cognitive consistency-theorie

De studie naar overtuigingen is overwegend gericht op de theorie die de overtuigingen van het individu verenigbaar en stabiel houdt (Renshon, 2008). De *cognitive consistency*-theorie heeft lange tijd een dominante rol gespeeld. Volgens deze theorie zijn overtuigingen stabiel, intern consistent, onderling afhankelijk en hiërarchisch gerangschikt (Renshon, 2008, p. 823). Het model kan daarnaast relatieve stabiliteit van de kernovertuigingen voorspellen, omdat het individu nieuwe informatie dusdanig verwerkt dat die overeenkomt met de bestaande overtuigingen (Jervis, 1976, 118; Deutsch & Merritt, 1965): informatie die tegen de kernovertuigingen indruist wordt geminimaliseerd of genegeerd, terwijl bevestigende informatie snel wordt opgenomen in de bestaande kernovertuigingen (Nisbett & Ross, 1980; Holsti, 1967). Dit heeft tot gevolg dat overtuigingen relatief stabiel blijven.

De *cognitive consistency*-theorie veronderstelt dat de overtuigingen binnen het *belief system* interne consistentie nastreven (Renshon, 2008, p. 823). Dit houdt in dat verschillende overtuigingen zich op een logische en harmonieuze manier tot elkaar verhouden. Volgens

onderzoeken van Festinger (1957), Heider (1958), en Abelson (1976) gebruikt het individu dit mechanisme om het *belief system* een samenhangend geheel te houden.

De *cognitive consistency*-theorie is middels experimenteel onderzoek is overtuigend gedemonstreerd. Deelnemers kregen informatie over een causaal verband waarop zij hun overtuigingen moesten baseren (Anderson, Lepper & Ross, 1980; Anderson, 1983). Vervolgens kregen de deelnemers te horen dat de initiële data incorrect was. Desondanks hield het merendeel van de deelnemers vast aan zijn oorspronkelijke kernovertuiging. De veronderstelling van de *cognitive consistency*-theorie is dat overtuigingen hiërarchisch gerangschikt zijn. Om overtuigingen hiërarchisch te kunnen rangschikken is een onderscheid tussen overtuigingen noodzakelijk. Renshon (2008, p. 824) maakt een onderscheid tussen kernovertuigingen en perifere overtuigingen, namelijk dat de kernovertuigingen zeer resistent zijn tegen verandering, in tegenstelling tot de perifere overtuigingen, want de perifere overtuigingen worden beïnvloed en gestructureerd door de kernovertuigingen. Op het moment dat een kernovertuiging verandert, zal volgens de *cognitive consistency*-theorie de perifere overtuigen mee veranderen (Abelson, 1967; Renshon, 2008), anders zou de interne consistentie van het *belief system* niet gewaarborgd blijven.

Operational code studies

Echter, empirische studies hebben middels de *operational code* aangetoond dat kernovertuigingen kunnen veranderen. Zij hebben verandering van overtuigingen geconceptualiseerd als een statistische significante verschuiving in de *operational code* (Renshon, 2008; Walker & Schafer, 2006). Middels een statistische analyse wordt het meetbaar wanneer er een verandering heeft plaatsgevonden. Doordat de *operational code* statistisch wordt onderzocht kunnen er ook uitspraken worden gedaan over de omvang van de verandering. Naast de grootte van de verandering is het type verandering ook van belang. De typen veranderingen kunnen onderverdeeld worden in twee categorieën: *reinforced* en *reversed* (Walker & Schafer, 2006, p. 59). Zodra overtuigingen in een tegengestelde richting bewegen is er sprake van een *reversed* verandering. Een voorbeeld hiervan is een politieke leider die wereld eerst vriendelijk en coöperatief beschouwt en na de *reversed* verandering het internationale systeem vijandig en bedreigend vindt. Bij een *reinforced* verandering werkt het precies andersom: als een politiek leider al een vriendelijk wereldbeeld had, wordt dit door de *reinforced* verandering alleen maar versterkt.

De studies naar de veranderingen in *operational codes* kunnen grofweg verdeeld worden in twee groepen. Enerzijds zijn er studies die kijken hoe de overtuigingen van politiek leiders zich ontwikkelen gedurende een langere periode en anderzijds zijn er studies die zich richten op het effect van specifieke gebeurtenissen (Renshon, 2008, p. 826). In de vorige eeuw is door longitudinale studies aangetoond dat de filosofische overtuigingen van de individuele *operational code* significant kunnen veranderen (Crichlow, 1998, p. 695). Zo waren de filosofische overtuigingen van Yitzhak Rabin en Shimon Peres binnen twee decennia verschoven van een pessimistisch wereldbeeld naar een optimistischer wereldbeeld (Crichlow, 1998).

In de afgelopen jaren hebben onderzoekers gekeken naar de effecten van specifieke gebeurtenissen op de *operational code* van politieke leiders. Zo hebben Walker, Schafer en Young (1998) aan de hand van de invasie door de Sovjet-Unie in Afghanistan bewijs gevonden voor een verschuiving in de *operational code* van Jimmy Carter. Zo was zijn coöperatieve houding en zijn optimisme met betrekking tot het bereiken van zijn doelen significant verminderd. Daarnaast heeft het onderzoek van Renshon (2008) naar George W. Bush aangetoond dat traumatische gebeurtenissen het *belief system* kunnen veranderen. De terroristische aanvallen van elf september hebben namelijk een fundamentele verandering veroorzaakt in Bush' kernovertuigingen (Renshon, 2008, p. 840). Verder hebben Walker en Schafer (2000) bewijs gevonden dat twee van de vijf kernovertuigingen van President Lyndon Johnson door de Vietnamoorlog zijn verschoven.

De empirische resultaten uit de onderzoeken (Renshon, 2008; Walker & Schafer, 2000; Walker, Schafer en Young, 1998) fungeren als een fundament voor dit onderzoek. De bevindingen uit deze onderzoeken suggereren niet alleen dat de *operational code* van een politiek leider kan veranderen, maar ook dat de verandering in een korte periode kan plaatsvinden (Renshon, 2008, p. 827). Daarnaast is er een opvallend patroon gevonden in de analyses naar de *operational codes* van Bill Clinton, Mao Zedong, Deng Xiaoping, Jiang Zemin en Hu Jintao (Feng, 2005; Schafer & Chrichlow, 2000). Uit deze studies is gebleken dat filosofische overtuigingen, ofwel de kernovertuigingen, vatbaarder zijn voor verandering dan instrumentale overtuigingen. Dit is in strijd met meerdere aannames van de *cognitive consistency*-theorie. Het gevonden patroon ontkracht onder andere de aannames dat overtuigingen intern consistent en hiërarchisch gerangschikt zijn.

De resultaten van deze genoemde empirische studies maken het aannemelijk dat er veranderingen kunnen plaatsvinden in nieuwe studies. In deze studie zal daarom middels een analyse van de *operational code* van Barack Obama worden onderzocht welke factoren mogelijk invloed hebben op de stabiliteit van de kernovertuigingen. Dit onderzoek richt zich op dezelfde drie factoren voor de veranderlijkheid van overtuigingen als Renshon (2008) om een bredere empirische basis te creëren voor deze factoren. De drie oorzaken die Renshon (2008) heeft onderzocht die een mogelijke invloed hebben op de kernovertuigingen zijn: rolverandering, traumatische gebeurtenissen en ontwikkeling gedurende het presidentschap.

Rolverandering

De rolverandering van een politiek leider wordt gezien als een mogelijke oorzaak die verschuiving kan creëren in de *operational code*. De resultaten van Feng (2005) en Holsti (1970) en Renshon (2008) suggereren dat hun overtuigingen kunnen veranderen door een rolverandering. Feng (2005) heeft voor haar onderzoek vier Chinese leiders op verschillende momenten in hun politieke carrière gemeten. Hieruit bleek dat er significante wijzigingen optraden in de *operational codes* van de politiek leiders zodra zij van politieke rol veranderden (Feng, 2005, p. 12). Daarnaast toont het onderzoek van Holsti (1970) aan dat rolverandering invloed heeft gehad op de *operational code* van John Foster Dulles. In zijn eerste boek, *War, Peace and Change*, geeft Dulles (1939) felle kritiek op de pleitbezorgers die afschuwelijke regimes niet willen erkennen. Zijn overtuigingen veranderden echter tijdens zijn periode als minister van Buitenlandse Zaken. Tijdens deze periode, in de jaren 50, pleitte Dulles opvallend genoeg niet vóór een VN-lidmaatschap voor Communistisch China. Hij vond dat dit onraadzaam en onverdedigbaar zou zijn voor het congres en de publieke opinie (Holsti, 1970, p. 156). Deze geloofsverandering suggereert dat een rolverandering een verschuiving teweeg kan brengen in de *operational code*. Daarbij heeft Renshon (2008) de invloed van de rolverandering van gouverneur naar president op de *operational code* van George W. Bush onderzocht. Hierbij is een verschuiving gevonden in Bush' kernovertuigingen, maar de omvang van de verandering is dermate klein dat deze niet gekwalificeerd kan worden als een grote verschuiving in het *belief system* (Renshon, 2008, p. 835).

Obama staat bekend om zijn kalme, reflectieve, serieuze, pragmatische en gedisciplineerde houding (Renshon, 2008; Winter, 2011). Door zijn emotionele stabiliteit en berekenende houding wordt verwacht dat er geen grote verschuivingen zullen plaatsvinden in Obama's

operational code door zijn rolverandering van senator naar president. Desondanks is het aannemelijk dat Obama's kernovertuigingen in deze periode zijn versterkt, omdat Obama als president meer macht krijgt om zijn doelen te realiseren (Renshon, 2008). In het onderzoek naar Bush is namelijk bewijs gevonden dat Bush' bestaande kernovertuigingen werden versterkt door zijn rolverandering (Renshon, 2008, p. 842).

Traumatische gebeurtenis

In de literatuur zijn de theoretici verdeeld over de invloed van traumatische gebeurtenissen op overtuigingen. Veel theorieën over de stabiliteit van overtuigingen erkennen de mogelijkheid dat overtuigingen kunnen veranderen, en suggereren dat "*spectacular events*" een mogelijke oorzaak kunnen zijn voor verandering (Deutsch & Merritt, p. 137; Jervis 1976, p. 218). Daarentegen is er gedurende een longitudinaal onderzoek bewijs gevonden dat een "*exogenous shock*" juist als verdedigingsmechanisme fungeert voor het *belief system* (Tetlock, 2005). De traumatische gebeurtenis versterkt in dat geval de bestaande overtuigingen (Tetlock, 2005, pp. 131-132). Tetlocks (2005) bevindingen zijn in lijn met de aannames van de *cognitive consistency*-theorie dat overtuigingen stabiel en intern consistent zijn. Jervis (1976) sluit zich aan bij de aanname dat overtuigingen over het algemeen relatief stabiel zijn, maar voegt hieraan dat een verandering een substantiële impact creëert binnen het *belief system*. Zodra er een verschuiving plaatsvindt in de kernovertuigingen zullen volgens hem tegelijkertijd de perifere overtuigingen mee veranderen (Jervis, 1976, p. 170). Malici (2006) heeft echter bewijs gevonden dat dit weerspreekt. Bij zijn onderzoek werd de *operational code* van Ronald Reagan onderzocht gedurende zijn laatste jaar als president, omdat Ben-Zvi (1978) een dramatische verschuiving had gevonden in de overtuigingen van Amerikaanse leiders na de Tweede Wereldoorlog met betrekking tot Japan. Op basis van deze bevindingen verwachtte Malici dat de *operational code* van Reagan ook drastisch zou veranderen, maar er veranderden slechts twee filosofische en zeven instrumentale overtuigingen (Malici, 2006, p. 140). Kortom, de literatuur is verdeeld over de impact van een traumatische gebeurtenis op *operational codes*.

Een traumatische gebeurtenis moet in dit onderzoek aan twee eisen voldoen. Enerzijds moet de gebeurtenis onverwachts zijn en anderzijds moet deze een dramatische lading hebben. In dit geval is er gekozen voor het overtreden van de *red line*⁴ door de Syrische regering, omdat

⁴ Voor toelichting casuselectie zie p. 15

de gebeurtenis aan beide eisen voldoet, want Obama heeft in een interview met Vanity Fair (2016) aangegeven dat de Syrische burgeroorlog hem continu achtervolgt. Bovendien suggereren zijn eigen overtuigingen met betrekking tot de Syrische oorlog dat er een fundamentele verandering is ontstaan in zijn *operational code*. Het is aannemelijk dat er een verschuiving kan plaatsvinden in de filosofische overtuigingen. Aan de hand van de relevante literatuur (Renshon, 2008; Tetlock, 2005; Malici, 2006) wordt er daarentegen geen significante verschuiving verwacht in de instrumentale overtuigingen.

Learning in office

Schafer en Crichlow (2000) onderzochten de *operational code* van Bill Clinton en stelden dat hij een persoonlijke ontwikkeling heeft doorgemaakt tijdens zijn presidentschap. Het effect wat wordt omschreven als “*learning in office*” en zou volgens Schafer en Crichlow impact hebben op zijn filosofische overtuigingen (2000, p. 562). Renshon (2008) gebruikt deze mogelijke oorzaak als controlevariabele in zijn onderzoek naar Bush. Hij definieert *learning in office* als een significante verandering in de *operational code* in Bush’ laatste periode als president, waarin er geen sprake is van traumatische gebeurtenissen en rolveranderingen (Renshon, 2008, p. 831). Renshon (2008) suggereert dat de overtuigingen van Bush met betrekking tot het buitenlands beleid kunnen worden beïnvloed door zijn ervaringen als president. Doordat presidenten meer ervaring krijgen met grote verantwoordelijkheid en met de internationale politiek is het aannemelijk dat hun overtuigingen over de werking van het internationale politieke systeem en de bijbehorende tactieken om de doelen te realiseren veranderen (Renshon, 2008, p. 831). De *cognitive consistency*-theorie stelt echter dat ervaringen dusdanig worden verwerkt dat de stabiliteit van het *belief system* niet in gevaar komt (Renshon, 2008) en dat informatie die afwijkt van de bestaande overtuigingen wordt geminimaliseerd zodat het aansluit op de bestaande overtuigingen (Renshon, 2008, p. 832). Deze aanname werd in het onderzoek naar de *operational code* van Bush door Renshon (2008) bevestigd. President Bush bleef ondanks nieuwe informatie⁵ die de inval in Irak minder legitiem maakte achter zijn beslissing staan (Renshon, 2008, p. 832).

De verwachting voor Barack Obama is echter anders. In onderzoeken van Renshon (2008), Greenstein (2009) en Winter (2011) wordt Obama gekenmerkt door zijn openheid om te leren van ervaring. Obama wilde bijvoorbeeld niet alleen raad krijgen van zijn bondgenoten, maar

⁵ Gebrek aan bewijs over de aanwezigheid van massavernietigingswapens in Irak.

juist ook van zijn tegenstanders. Zijn kabinet werd ook wel omschreven als het “*team of rivals*” (Winter, 2011). Obama wilde elke *case* zo goed mogelijk begrijpen voordat hij zijn besluit nam, in plaats van snel en instinctief te handelen (Winter, 2011, p. 1076). In tegenstelling tot Bush staat Obama dus open voor alternatieve oplossingen. Obama heeft daarnaast in interviews aangegeven dat hij elke beslissing evalueert (Vanity Fair, 2016). Dit geeft nogmaals aan dat hij zich als president wilde blijven ontwikkelen. Door zowel naar de relevante literatuur te kijken als naar Obama’s eigen woorden wordt het aannemelijk dat er een significante verandering heeft opgetreden in zijn *operational code*.

Onderzoeksopzet

Verbs in Context System

De stabiliteit van Obama’s kernovertuigingen wordt in dit onderzoek middels een statistische analyse van zijn *operational code* in kaart gebracht. Er is gekozen voor een analyse van de *operational code*, omdat dit kwantificeerbaar en reproduceerbaar is (Renshon, 2008, p. 825). In 1998 ontwikkelden Walker, Schafer en Young een coderingschema om de *operational code* van George (1969) objectiever, betrouwbaarder en arbeidsextensiever te analyseren. Dit is het *Verbs in Context System* (VICS), wat op basis van linguïstische patronen in publieke uitingen de vragen van de *operational code* kan beantwoorden (Young & Schafer, 1998, p. 72). De kwantitatieve data die VICS oplevert maken vergelijkingen tussen politieke leiders mogelijk. Daarnaast vergroot het de kans om verbanden te kunnen leggen tussen de *operational codes* van politieke actoren en hun politieke gedrag (Young & Schafer, 1998, p. 72). VICS is onder andere eerder gebruikt voor de studie naar Jimmy Carters *operational code* (Walker, Schafer en Young, 1998) en voor een analyse van het Britse kabinet tijdens de Tweede Wereldoorlog (Walker, Schafer en Marfleet, 2001).

VICS focust zich op de werkwoorden in speeches van individuen en kan worden onderverdeeld in twee verschillende fases. In de eerste fase krijgen de zinnen die werkwoorden bevatten (uitingen) eerst een richting: coöperatief (+) of conflicterend (-) (Renshon, 2008, p. 832). Daarna wordt de intensiteit van de uiting bepaald. Als de uiting een indicatie is van een machtsuitoefening wordt de uiting gecodeerd als een daad (*deeds*). Een voorbeeld van een daad is “Rusland valt de Verenigde Staten aan”. *Words* laten daarnaast de beloftes en bedreigingen naar een “*ander*” zien (Renshon, 2008, p. 832). In het voorbeeld “de Verenigde Staten veroordelen de kernproef van Noord-Korea”, is ‘veroordelen’ een *word*

(Schafer & Walker, 2006, p. 31). De intensiteit wordt geschaald van -3 (*straf*) naar +3 (*beloning*). Tijdens de tweede fase worden de uitingen gecategoriseerd in filosofische of instrumentale overtuigingen. Als het individu in een speech aan zichzelf refereert wordt deze uiting gecodeerd als een instrumentale overtuiging (Renshon, 2008). Uitingen waarbij het individu aan de “*ander*” refereert worden gecodeerd als een filosofische overtuiging (Schafer & Walker, 2006, p. 32). Een voorbeeld van de werking van het coderingsstelsel is de zin: “Amerikaanse troepen zijn Irak binnengevallen.” Het onderwerp van deze uiting zijn de Amerikaanse troepen en er wordt gerefereerd naar de “*ander*”. De uiting staat in de verleden tijd, de richting is negatief en de intensiteit is hoog. De uiting zal daarom gecodeerd worden als *straf* met een score van -3 (Renshon, 2008).⁶

Operationalisering

Om de invloed van rolveranderingen, traumatische gebeurtenissen en ontwikkeling tijdens het presidentschap meetbaar te maken is de analyse opgedeeld in vier fases. Hierdoor ontstaat er een natuurlijk experiment waardoor de effecten van de drie mogelijke oorzaken kunnen worden gemeten (Renshon, 2008, p. 821). Door te kijken naar de significante verschillen tussen de fases kunnen veranderingen in de *operational code* worden aangetoond. De vier fases zijn grotendeels vergelijkbaar met Renshons (2008) onderzoek naar de *operational code* van Bush. In de eerste fase worden de pre-presidentiële overtuigingen in kaart gebracht; in de tweede fase worden Obama’s eerste jaren als president geanalyseerd. In de derde fase vindt de traumatische gebeurtenis plaats. De *exogenous shock* moet volgens Tetlock (2005) zowel onverwacht als dramatisch zijn. Voor Obama was het overtreden van de *red line* door het Syrische regime een traumatische gebeurtenis.

Tijdens een persconferentie op 20 augustus 2012 gaf Obama aan dat het gebruik van chemische wapens door het regime van Assad op de eigen burgers een *red line* is. Mochten er toch chemische wapens worden ingezet, dan dreigt Obama met een interventie. Obama’s exacte woorden: “*That would change my calculus. That would change my equation*” (White House, 2012). Van 17 oktober 2012 tot 15 maart 2013 zijn er vier aanvallen door het Syrische regime met chemische wapens gerapporteerd⁷. Deze aanvallen worden echter niet bevestigd door de Verenigde Naties. De aanval door het Syrische leger op 19 maart 2013 in Khan al-

⁶ Zie de appendix voor de verbale omschrijvingen van de numerieke scores.

⁷ De aanvallen in Salqin (17 oktober 2012), Al-Bayadah (23 december 2012), Darayya (13 maart 2013), Otaybah (14 maart 2013) zijn o.a. bevestigd door de regeringen van het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Qatar.

Asal wordt gezien als de overtreding van de *red line*, omdat deze aanval wordt bevestigd door de Verenigde Naties (2013). Obama noemt de aanval met chemische wapens tijdens een persconferentie op 20 maart een ‘*gamechanger*’ (2013). Daarnaast geeft Obama in een interview met Vanity Fair in 2016 aan dat de Syrische burgeroorlog veel impact op hem heeft gemaakt: *“I would say of all the things that have happened during the course of my presidency the knowledge that you have hundreds of thousands of people who have been killed, millions who have been displaced, makes me ask myself what might I have done differently along the course of the last five, six years.”*

Renshon verlengde in zijn onderzoek de periode van zes maanden naar achttien maanden om het langetermijneffect van de traumatische gebeurtenis beter te kunnen meten (Renshon, 2008, p. 839). Voor deze analyse is vanaf het begin gekozen voor een periode van achttien maanden, omdat de focus niet ligt op een kortstondige verandering in de kernovertuigingen. Het betreft de periode van 19 september 2014 tot 20 januari 2017. Tot slot wordt er in de vierde fase gemeten of Obama zich heeft ontwikkeld. Deze periode kan aantonen of er veranderingen in kernovertuigingen kunnen ontstaan bij het uitblijven van een rolverandering of traumatische gebeurtenis (Renshon, 2008, p. 821).

Tabel 2
De fases van het natuurlijke experiment

Fase	Periode
1. Van senator naar president - campagne	2006 → 19 januari 2009 (één dag voor de inauguratie)
2. Pre-overtreding <i>red Line</i> (Syrië)	20 januari 2009 → 18 maart 2013
3. Post-overtreding <i>red Line</i> (Syrië)	19 maart 2013 → 19 september 2014
4. Einde van presidentschap	20 september 2014 → 20 januari 2017

Dataselectie

De content analyse wordt gebaseerd op publieke speeches die Barack Obama heeft uitgesproken in de vier fases, zoals weergegeven in tabel 2. Veelgehoorde kritiek bij *operational code*-analyses is dat publieke speeches geen goede afspiegeling zijn van de persoonlijke overtuigingen van de leiders (Renshon, 2008). Er zijn echter meerdere redenen om wel te kiezen voor publieke speeches. Ten eerste duurt het jaren voordat er privé-

materiaal vrijkomt en gepubliceerd wordt. In het geval van Obama zijn de publieke speeches daarom een goed alternatief. Daarnaast zijn er sceptici die zeggen dat de publieke statements geen goede reflectie zijn van de kernovertuigingen van politieke leiders, maar uit recent onderzoek (Renshon, 2009) is gebleken dat de *operational codes* in publieke en privé-uitingen bijna identiek zijn aan elkaar. In dit onderzoek van Renshon werden de privé-uitingen en publieke statements van John F. Kennedy met elkaar vergeleken gedurende zijn presidentschap (Renshon, 2009). Middels een analyse met VICS werd vastgesteld dat er geen significant verschil bestaat tussen privé-uitingen en publieke statements (Renshon, 2009, p. 658).

De publieke speeches moeten aan twee voorwaarden voldoen (Dille, 2000; Renshon, 2008). Ten eerste moet elke speech minimaal 1500 woorden bevatten. Hiervoor is gekozen om te voorkomen dat een enkele speech zwaarder wordt meegewogen dan andere speeches (Renshon, 2008, p. 845). Ten tweede moet de nadruk en focus van de speeches liggen op het buitenlands beleid. Dit is noodzakelijk omdat uit onderzoek van Walker, Schafer en Young (2003) is gebleken dat *operational codes* verschillen per domein. In de analyse zullen uitsluitend voorbereide teksten zullen worden meegenomen, omdat Dille (2000), Schafer en Crichlow (2000) bewijs hebben gevonden dat spontane en voorbereide speeches verschillende resultaten opleveren.

ProfilerPlus

Voor de VICS wordt het programma *Profiler Plus v. 7.3.2* met het *Operational Code*-schema gebruikt. *Profiler Plus* is ontwikkeld door Social Science Automation Inc. Het programma kan speeches automatisch analyseren en de uitingen met werkwoorden eruit filteren (Schafer & Walker, 2006). De lijst met werkwoorden is te vinden in de appendix. Automatisch coderen middels *Profiler Plus* is snel en efficiënt. Daarnaast elimineert het menselijke fouten en vooroordelen die ontstaan bij handmatig coderen. Dit komt de objectiviteit van het onderzoek ten goede. Het automatisch coderen is evenals handmatig coderen niet perfect, maar als het programma een fout maakt in een speech zal het in een andere speech exact dezelfde fout maken (Schafer & Walker, 2006, p. 38). Hierdoor zal de data niet vooringenomen zijn.

Resultaten

In tabel 3 zijn de resultaten van de *operational code* analyse weergegeven. Aan de linkerzijde staan de zestien indicatoren die samen de *operational code* vormen. In de bovenste rij staan de vier fases en daaronder staan het aantal speeches per periode (n). In de eerste fase is Obama nog senator. Deze periode bevat negen relevante speeches die aan de criteria voldoen. De tweede fase wordt gevormd door de eerste jaren van Barack Obama in het Witte Huis als president. Voor deze fase zijn achttien speeches geanalyseerd. Voor de derde fase zijn er twaalf speeches gebruikt en is er gekeken naar het effect van een traumatische gebeurtenis. Tot slot zijn er voor de vierde fase eenentwintig speeches gebruikt om te kijken of Obama zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld en om het effect van deze eventuele ontwikkeling op zijn kernovertuigingen vast te stellen. De statistieken in de kolommen weerspiegelen de gemiddelden van het aantal speeches per indicator. De data tussen haakjes zijn de waardes van de t -toetsen. Door te kijken naar de verschillen te kijken tussen de gemiddelden van fase 1 en fase 2 kan het effect worden gemeten van Obama's rolverandering van senator naar president. Om het effect te kunnen meten van de traumatische gebeurtenis wordt fase 2 met fase 3 vergeleken. Tot slot wordt er door de vergelijking tussen fase 3 en fase 4 vastgesteld of er een verschuiving heeft plaatsgevonden in de *operational code* door de ontwikkeling die een president doormaakt, ofwel het *learning in office*-effect.

Tabel 3
De operational code van Barack Obama

		Fase 1 (n=9)	Fase 2 (n=18)	Fase 3 (n=12)	Fase 4 (n=21)
P-1	Natuur van het politieke universum	0,18	0,28 (-2,40**)	0,32 (-0,57)	0,29 (0,35)
P-2	Realisatie van politieke waarden	0,04	0,12 (-1,93*)	0,10 (0,33)	0,10 (0,01)
P-3	Voorspelbaarheid van politieke toekomst	0,29	0,39 (-2,06**)	0,40 (-0,28)	0,39 (0,12)
P-4	Controle over historische ontwikkeling	0,35	0,30 (1,35)	0,32 (-0,54)	0,31 (0,30)
P-5	Rol van kans	0,90	0,88 (1,067)	0,86 (0,72)	0,87 (-0,40)
I-1	Strategische aanpak voor doelen	0,23	0,35 (-1,574)	0,47 (-1,22)	0,46 (0,11)
I-2	Tactische achtervolging van doelen	0,10	0,14 (-0,66)	0,23 (-1,27)	0,20 (0,44)
I-3	Risico-oriëntatie	-0,46	-0,53 (1,23)	-0,53 (0,04)	-0,56 (0,55)
I-4	Timing van actie				
a.	Samenwerking/Conflict	0,77	0,63 (2,20**)	0,51 (1,41)	0,51 (-0,02)
b.	Woorden/Daden	0,56	0,54 (0,27)	0,65 (-1,49)	0,57 (1,04)
I-5	Gebruik van middelen				
a.	Belonen	0,15	0,16 (-0,30)	0,21 (-1,54)	0,17 (1,33)
b.	Beloven	0,08	0,06 (0,70)	0,08 (-0,79)	0,07 (0,09)
c.	Aantrekken/Steunen	0,38	0,45 (-2,00*)	0,45 (0,06)	0,49 (-0,78)
d.	Verzetten	0,22	0,15 (1,50)	0,10 (1,32)	0,11 (-0,40)
e.	Dreigen	0,04	0,05 (-0,37)	0,05 (0,23)	0,04 (0,49)
f.	Straffen	0,13	0,13 (0,30)	0,12 (0,17)	0,12 (-0,06)

Noot: Dikgedrukte data duiden significante resultaten aan. De waarden tussen de aanhalingstekens zijn de resultaten van de *t*-toets ten opzichte van de voorgaande fase. * $p \leq 0,10$. ** $p \leq 0,05$.

Rolverandering

Om het effect te meten van de rolverandering is gekeken naar het verschil tussen het gemiddelde van fase 1 en fase 2. In fase 1 was Barack Obama nog senator van Illionois en voerde hij campagne voor het presidentschap van 2008. De tweede fase loopt vanaf zijn inauguratie tot de traumatische gebeurtenis in Syrië. In tabel 3 is te zien dat er bij vijf van de zestien indicatoren statistische significante veranderingen hebben plaatsgevonden, waarbij het zwaartepunt duidelijk ligt bij de filosofische overtuigingen, ofwel de kernovertuigingen. Zo verschoof P-1 (Natuur van het politieke universum) van 0,18 naar 0,28. Volgens de beschrijvende index⁸ van de *operational code* is dat een verschuiving van *gemixte* overtuigingen naar *enigszins* positieve overtuigingen ten aanzien van de essentiële natuur van het politieke leven (George, 1969). Het resultaat geeft aan dat Barack Obama het politieke universum als president in fase 2 optimistischer is gaan beschouwen. In P-2 (Realisatie van de politieke waarden) verandert het gemiddelde van 0,04 naar 0,12 in de tweede fase. De significantie komt met een *p* van 0,06 in de buurt van 0,05. Het resultaat indiceert dat Obama optimistischer is geworden over de realisatie van zijn politieke waarden. In P-3 (Voorspelbaarheid van politieke toekomst) is ook een significante verandering te vinden. Het gemiddelde verschoof van 0,29 naar 0,39, wat wederom een versterking van de overtuigingen aangeeft, net zoals bij P-1 en P-2. Het resultaat geeft aan dat Obama de voorspelbaarheid van de politieke toekomst in fase 2 optimistischer inziet dan in fase 1. Naast de verschuivingen in de kernovertuigingen zijn er ook significante verschillen gevonden in de instrumentale overtuigingen. In de timing van een actie (I-4a) heeft tijdens de rolverandering een verschuiving plaatsgevonden van 0,77 naar 0,63. De richting van de verandering is tegengesteld, en dit is opvallend omdat bij de andere veranderingen de bestaande overtuigingen worden versterkt. Tot slot heeft er nog een significante verandering plaatsgevonden in I-5c (Gebruik van middelen): het gemiddelde veranderde van 0,38 naar 0,45. Dit betekent dat Obama steun als middel nog nuttiger beschouwt dan voor zijn presidentschap.

De verwachting was dat er geen grote verschuivingen zouden plaatsvinden in de *operational code* door de rolverandering van senator naar president. Echter, er zijn drie van de vijf kernovertuigingen significant veranderd. Daarnaast is er ook statistisch bewijs gevonden dat er twee instrumentale overtuigingen zijn veranderd. Door de grootte van de veranderingen

⁸ Zie de appendix voor de beschrijvende index.

kan er gesteld worden dat er een substantiële verschuiving heeft plaatsgevonden in de kernovertuigingen. De richting van de veranderingen komt wel overeen met de verwachting: vier van de vijf indicatoren veranderden in de optimistische en coöperatieve richting. Deze bevindingen zijn in lijn met de relevante literatuur over het effect van een rolverandering op overtuigingen van Feng (2005) en Holsti (1970).

Traumatische gebeurtenis

Door de gemiddelden van fase 2 en fase 3 te vergelijken kan het effect van een traumatische gebeurtenis op de kernovertuigingen worden gemeten. Fase 2 is de periode voor de overtreding van de *red line* en in fase 3 vindt de traumatische gebeurtenis plaats. In tabel 3 is te zien dat de traumatische gebeurtenis geen enkele significante verschuiving teweeg heeft gebracht in de *operational code*. De indicatoren *flexibiliteit van tactieken* (I-4b) en beloning als *gebruik van middelen* (I-5a) komen nog het meest in de buurt van statistische significantie. I-4b heeft een score van 0,147 en I-5a een score van 0,134. Beide indicatoren zijn daarnaast ook instrumentale overtuigingen. Obama's overtuigingen blijven dus betrekkelijk stabiel. Een mogelijke verklaring hiervoor is de emotionele stabiliteit die Winter (2011) in een persoonlijkheidsprofiel van Barack Obama omschreef. Obama staat immers bekend om zijn kalme, gedisciplineerde en berekenende houding. Dit is terug te zien in de resultaten van tabel 3. Een andere mogelijke verklaring kan de grootte van de traumatische gebeurtenis zijn. De overtreding van de *red line* voldoet wel aan de eisen⁹ van een traumatische gebeurtenis, maar is qua omvang en impact niet te vergelijken met 9/11 van Bush. Echter, Obama heeft wel in interviews aangegeven dat de gebeurtenis voor hem traumatisch is geweest. Hierdoor lijkt het aannemelijker dat zijn emotionele stabiliteit een grotere rol dan de omvang van de traumatische gebeurtenis speelt.

De verwachting was dat er significante veranderingen zouden worden gevonden in de filosofische overtuigingen van Obama, maar dat de instrumentale overtuigingen niet mee zouden veranderen. De resultaten indiceren echter dat er geen enkele verandering heeft plaatsgevonden en dat zijn overtuigingen stabiel zijn gebleven. Deze bevindingen zijn in lijn met de *cognitive consistency*-theorie.

⁹ De eisen waren dat de traumatische gebeurtenis dramatisch en onverwachts moest zijn (Tetlock, 2005).

Learning in office

Om het effect van Obama's ontwikkeling tijdens zijn presidentschap te kunnen meten zijn de gemiddelden tussen fase 3 en fase 4 vergeleken. De resultaten uit tabel 3 laten wederom geen veranderingen zien, in zowel de kernovertuigingen als in de instrumentale overtuigingen. De grootste verschuiving binnen de kernovertuigingen is in P-1 (Natuur van het politieke universum) te vinden waarbij het gemiddelde van 0,32 naar 0,29 veranderd. Deze verschuiving is echter verre van significant met een *p*-waarde van 0,73. De indicator die het dichtst bij significantie ligt is I5-a met een *p*-waarde van 0,193.

Er werd een significante verandering in Obama's kernovertuigingen verwacht als gevolg van het *learning in office*-effect dat is omschreven door Schafer en Crichlow (2000). Uit dit onderzoek is gebleken dat Obama zeer ontvankelijk is om te leren van zijn ervaringen (Renshon, 2008; Greenstein, 2009; Winter, 2011). De resultaten uit tabel 3 laten zien dat er geen significante veranderingen in zijn overtuigingen hebben plaatsgevonden. Hiermee lijkt er nog meer bewijs gevonden voor de *cognitive consistency*-theorie, die stelt dat ervaring dusdanig worden verwerkt dat de stabiliteit van de overtuigingen wordt gewaarborgd.

Conclusie & Discussie

In dit onderzoek is de *operational code* van Barack Obama onderzocht om erachter te komen welke factoren invloed hebben op de stabiliteit van kernovertuigingen. Uit de bevindingen blijkt dat er slechts vijf van de mogelijke achtenveertig indicatoren significant zijn gewijzigd. Van de vijf wijzigingen vonden er drie plaats in de kernovertuigingen¹⁰. Deze wijzigingen tonen aan dat kernovertuigingen kunnen veranderen. Echter zijn er niet genoeg veranderingen opgetreden om te stellen dat Obama's *operational code* gedurende zijn presidentschap significant is verschoven.

Deze bevindingen bevestigen een aantal aannames van de *cognitive consistency*-theorie. Ten eerste dat overtuigingen relatief stabiel zijn en blijven. Daarnaast is het opvallend dat alle significante veranderingen plaatsvinden in dezelfde fase. Dit patroon impliceert dat perifere overtuigingen mee veranderen als de kernovertuigingen ook veranderen. Deze bevindingen ondersteunen de aannames van de *cognitive consistency*-theorie dat overtuigingen intern consistent en onderling afhankelijk zijn (Jervis, 1976; Nisbett & Ross, 1980). Daarentegen is

¹⁰ Natuur van het politieke universum (P-1), realisatie van politieke waarden (P-2) en voorspelbaarheid van politieke toekomst (P-3).

de richting van één van de veranderingen tegengesteld. De *timing van acties*¹¹ verandert van 0,77 naar 0,63, terwijl de andere vier veranderingen in versterkende richting bewegen. Dit is opvallend omdat de perifere overtuiging wel meebeweegt zoals de *cognitive consistency*-theorie veronderstelt, maar niet in dezelfde richting.

Het doel van dit onderzoek was niet om bewijs te leveren voor of tegen de *cognitive consistenc*-theorie, maar om de mogelijke factoren te onderzoeken die invloed hebben op de stabiliteit van kernovertuigingen. De drie mogelijke factoren die zijn onderzocht zijn rolverandering, traumatische gebeurtenis en *learning in office*. Voor zowel de traumatisch gebeurtenis als *learning in office* is geen enkel bewijs gevonden. Een verklaring voor het ontbreken van een verandering door de overtreding van de *red line* zou kunnen komen doordat de omvang van de traumatische gebeurtenis niet groot genoeg en ongeconcentreerd was om de kernovertuigingen op de lange termijn te kunnen beïnvloeden. De Syrische burgeroorlog is een conflict waarbij het regime van Assad de grenzen van Obama's beleid meerdere jaren heeft opzocht. In vergelijking tot de terroristische aanslagen van 9/11 bij Bush was de onvoorspelbaarheid bij Obama's traumatische gebeurtenis veel lager. Daarbij was deze traumatische gebeurtenis in tegenstelling tot voorgaande studies naar de invloed van traumatische gebeurtenissen geen directe aanval op het Amerikaanse volk (Renshon, 2008; Walker, Schafer & Young, 1998; Walker & Schafer, 2000).

Echter kan Obama's emotionele stabiliteit ook een belangrijke rol hebben gespeeld (Winter, 2011). Verder onderzoek naar de invloed van traumatische gebeurtenissen op politieke leiders moet aantonen of het uitblijven van verandering een limitatie was van deze studie of tegenbewijs is tegen de trend. Eveneens is er ook geen significante verandering geconstateerd door de invloed van het *learning in office*-effect. De meest aannemelijke verklaring voor de afwezigheid van verandering is Obama's persoonlijkheid. Uit onderzoeken (Greenstein, 2009; Renshon, 2008; Winter, 2011) blijkt dat Obama vanaf het begin van zijn carrière al openstaat voor andermans mening en ervaringen zodat hij deze nieuwe informatie mee kan nemen in zijn beslissingen.

Daarentegen is er wel bewijs gevonden voor de invloed van rolverandering op de stabiliteit van de kernovertuigingen. Drie van Obama's kernovertuigingen zijn veranderd door de

¹¹ *Instrumental* overtuiging met betrekking tot de timing van samenwerking en conflict (I-4).

rolverandering van senator naar president. Zowel P-1 als P-2 en P-3 zijn significant veranderd in de versterkende richting. Deze bevinding is in lijn met eerdere studies met betrekking tot het effect van rolverandering (Feng, 2005; Holsti, 1970; Renshon, 2008). Het is daarnaast opmerkelijk dat bij het onderzoek naar Bush (Renshon, 2008) dezelfde kernovertuigingen¹² significant veranderden in de versterkende richting. Dit patroon impliceert dat het presidentschap ervoor zorgt dat de politieke leiders een optimistischer wereldbeeld vormen met betrekking tot de natuur van het politieke universum en het realiseren van de politieke waarden. Verder onderzoek moet uitwijzen of dit patroon zich blijft herhalen.

Ondanks het feit dat de kernovertuigingen over het algemeen relatief stabiel zijn gebleven hebben er wederom veranderingen plaatsgevonden. Het toont aan dat de kernovertuigingen van politieke leiders veranderingen kunnen ondergaan. Deze veranderingen beïnvloeden niet alleen onze politieke leiders, maar ook de besluitvorming. Het is daarom van belang om in de toekomst nog meer onderzoek te doen naar de invloed van overtuigingen op politieke leiders.

Specifiek onderzoek zou zich kunnen focussen op de concrete impact van een verandering in de kernovertuigingen op het beleid. Daarnaast biedt het geleverde bewijs met betrekking tot de invloed van rolverandering op de kernovertuigingen perspectief voor nieuw onderzoek. Hopelijk dient dit onderzoek als ondersteuning of inspiratie waaruit andere mogelijke studies kunnen ontspruiten.

¹² Natuur van het politieke universum (P-1) en realisatie van politieke waarden (P-2)

Literatuurlijst

- Abelson, R. (1967). *Modes of resolution of belief dilemmas*. New York: John Wiley & Sons.
- Anderson, C. (1983). Abstract and concrete data in the perseverance of social theories: When weak data lead to unshakeable beliefs. *Journal of Experimental Social Psychology*, 19, 93-108.
- Anderson, C., Lepper, M. & Ross, L. (1980). Perseverance of social theories: The role of explanation in the persistence of discredited information. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39, 1037-1049.
- Axelrod, R. (1976). *Structure of decision: The cognitive maps of political elite*. Princeton: University Press.
- Ben-Zvi, A. (1978). The outbreak and termination of the Pacific War: A juxtaposition of American preconceptions. *Journal of Peace Research*, 15(1), 33-49.
- Boulding, K. (1969). *National images and international systems*. New York: Free Press.
- Byman, D. & Pollack, M. (2001). Let us now praise great men: Bringing the statesman back in.. *International Security*, 25(4), 107-146.
- Crichlow, S. (1998). Idealism or pragmatism? An operational code analysis of Yitzhak Rabin and Shimon Peres. *Political Psychology*, 19(4), 683-706.
- Deutsch, K. & Merritt, R. (1965). The effects of events on national and international images. *International behavior: A social-psychological analysis*, 1, 132-187.
- Dille, B. (2000). The prepared and spontaneous remarks of Presidents Reagan and Bush: A validity comparison for at-a-distance measurements. *Political Psychology*, 21(3), 573-585.
- Doyle, M. (1986). Liberalism and World Politics. *American Political Science Review*, 80(4), 1151-1169.
- Dulles, J. (1939). *War, Peace and Change*. Londen: Macmillan.
- Feng, H. (2005). The operational code of Mao Zedong: Defensive or offensive realist? *Security Studies*, 14(4), 637-662.
- Feng, H. (2005). *The operational codes of four generations of Chinese leaders: Is China a revisionist power?* Washington: American Political Science Association.
- Festinger, L. (1957). *Theory of cognitive dissonance*. Evanston: Row, Peterson & Co..
- Fiske, S., & Taylor, S. (1991). *Social cognition*. (2e ed.). New York: Mc-Graw Hill.
- Foong Khong, Y. (1992). *Analogies at War*. Princeton: University Press.
- Frank, J. (1968). *Sanity and survival*. New York: Random House.
- George, A. (1969). The “operational code”: A neglected approach to the study of political leaders and decision-making.. *International Studies Quarterly*, 13(2), 190-222.
- George, A. (1980). *Presidential decision making in foreign policy: The effective use of information and advice*. Boulder: Westview.
- Goldgeier, J. (1994). *Leadership Style and Soviet Foreign Policy: Stalin, Khrushchev, Brezhnev, Gorbachev*. Baltimore: John Hopkins University Press.
- Goodwin, D. (2016). Barack Obama and Doris Goodwin: The ultimate exit interview. Geraadpleegd van <http://www.vanityfair.com/news/2016/09/barack-obama-doris-kearns-goodwin-interview>
- Greenstein, F. (2000). *The Presidential Difference: Leadership Style from FDR to Clinton*. New York: Free Press.
- Greenstein, F. (2009). *The presidential difference: Leadership style from FDR to Barack Obama*. Princeton: University Press.
- Hart, P., Stern, E. & Sendelius, B. (1997). *Beyond Groupthink: Political Group Dynamics and Foreign Policy-making*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

- Hermann, M. (1980). Explaining foreign policy behavior using the personal characteristics of political Leaders. *International Studies Quarterly*, 24(1), 7-46.
- Hermann, M. (1999). *Assessing leadership style: A trait analysis*. Hilliard: Social Science Automation.
- Hermann, M., & Hagan, J. (1998). International decision making: Leadership matters. *Foreign Policy*, 110, 124-137.
- Hermann, M., & Preston, T. (1994). Presidents, advisers, and foreign Policy: The effect of leadership style on executive arrangements. *Political Psychology*, 15(1), 75-96.
- Holsti, O. (1962). The belief system and national images: A case study. *Journal of Conflict Resolution*, 6(3), 244-252.
- Holsti, O. (1970). The 'operational code' approach to the study of political leaders: John Foster Dulles' philosophical and instrumental beliefs.. *Canadian Journal of Political Science*, 3(1), 123-157.
- Holsti, O. (1976). Cognitive dynamics and images of the enemy. *International Affairs*, 21, 16-39.
- Holsti, O. (1977). *The operational code as an approach to the analysis of belief systems*. Durham: Duke University Press.
- Jervis, R. (1976). *Perception and misperception in international politics*. Princeton: University of Princeton Press.
- Jervis, R. (2006). Understanding beliefs. *Political Psychology*, 27(5), 641-663.
- Lane, R. (1962). *Political ideology: Why the American common man believes what he does*. New York: Free Press.
- Larson, D. (1994). The role of belief systems and schemas in foreign policy decision making. *Political Psychology*, 15(1), 17-33.
- Leites, N. (1951). *The operational code of the politburo*. New York: McGraw-Hill.
- Leites, N. (1953). *A study of Bolshevism*. New York: Free Press.
- Malici, A. (2006). *Reagan and Gorbachev: Alercasting at the end of the cold war*. New York: Palgrave Macmillan.
- Markey, J. (2000). *The Prestige Motive in International Relations*. Princeton: University Press.
- Nisbett, R., & Ross, L. (1980). *Human inference: Strategies and shortcomings of social judgment*. New Jersey: Prentice Hall.
- Obama, B. (2017, 20 januari). I believe in change because I believe in you. [Twitter]. Geraadpleegd van <https://twitter.com/potus44/status/822446982648201216>
- Obama, B. (2012, 20 augustus). Remarks by the President to the White House Press Corps [Persbericht]. Geraadpleegd van <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2012/08/20/remarks-president-white-house-press-corps>
- Randell, P. (1997). A directive leadership style in group decision making can be both virtue and vice: Evidence from elite and experimental groups.. *Personality and Social Psychology*, 72(5), 1107-1121.
- Renshon, J. (2008). Stability and Change in Belief Systems. *Journal of Conflict Resolution*, 52(6), 820-849.
- Renshon, J. (2009). When public statements reveal private beliefs: Assessing Operational Codes at a distance. *Political Psychology*, 30(4), 649-661.
- Renshon, S. (2004). *In his father's shadow: The transformations of George W. Bush*. New York: Palgrave Macmillan.
- Rokeach, M. (1968). *Beliefs, attitudes and values*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Schafer, M. & Crichlow, S. (2000). Bill Clinton's operational code: Assessing source material bias.. *Political Psychology*, 21(3), 559-571.

- Schafer, M. & Walker, S. (2006). *Operational code analysis at a distance: The verbs in context system of content analysis*. New York: Palgrave Macmillan.
- Shambaugh, D. (1994). *Deng Xiaoping: Portrait of a Chinese statesman*. New York: Oxford University Press.
- Simon, H. (1985). Human nature in politics: The dialogue of psychology with political science. *American Political Science Review*, 79(2), 293-304.
- Tetlock, P. (2005). *Expert political judgment: How good is it? How can we know?*. Princeton: University Press.
- Walker, S. (1990). The evolution of operational code analysis. *Political Psychology*, 11(2), 403-189.
- Walker, S., & Schafer, M. (2000). The political universe of Lyndon B. Johnson and his advisors: Diagnostic and strategic propensities in their operational codes. *Political Psychology*, 21(3), 529-543.
- Walker, S. & Schafer, M. (2000). *The operational codes of Bill Clinton and Tony Blair: Belief systems or schemata?*. Washington: American Political Science Association.
- Walker, S., Schafer, M. & Marfleet, G. (2001). *The British strategy of appeasement: Why did Britain persist in the face of negative feedback?*. Washington: American Political Science Association.
- Walker, S., Schafer, M., & Young, M. (1998). Systematic procedures for operational code analysis: Measuring and modeling Jimmy Carter's operational code. *International Studies Quarterly*, 42(1), 175-189.
- Walker, S., Schafer, M., & Young, M. (2003). *Profiling the operational codes of political leaders*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Wallerstein, I. (1974). *The Modern World System I*. New York: Academic Press.
- Wallerstein, I. (1984). *The Politics of the World Economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Waltz, K. (1959). *Man, the State, and War*. New York: Columbia University Press.
- Waltz, K. (1979). *Theory of international relations*. New York: McGraw-Hill.
- Winter, D. (2011). Philosopher-King or Polarizing Politician? A personality profile of Barack Obama. *International Society of Political Psychology*, 32(6), 1059-1081.
- Wright, Q. (1957). Design for a research project on international conflict and the factors causing their aggravation or amelioration. *Western Political Quarterly*, 10, 263-275.
- Young, M. (1998). Is there method in our madness? Ways of assessing cognition in International Relations. *Mershon International Studies Review*, 42, 63-96.

Appendix

De Operational Code (Verbs in Context System)

Verbale omschrijvingen van numerieke scores.

P-1: Nature of the Political Universe

Hostile								Friendly
Extremely	Very	Definitely	Somewhat	Mixed	Somewhat	Definitely	Very	Extremely
-1.0	-.75	-.50	-.25	0.0	+.25	+.50	+.75	+1.0

P-2: Realization of Political Values

Pessimistic								Optimistic
Extremely	Very	Definitely	Somewhat	Mixed	Somewhat	Definitely	Very	Extremely
-1.0	-.75	-.50	-.25	0.0	+.25	+.50	+.75	+1.0

P-3: Predictability of Political Future

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.25	.50	.75	1.0

P-4: Control Over Historical Development

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.25	.50	.75	1.0

P-5: Role of Chance

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.25	.50	.75	1.0

I-1: Direction of Strategy

Conflict								Cooperation
Extremely	Very	Definitely	Somewhat	Mixed	Somewhat	Definitely	Very	Extremely
-1.0	-.75	-.50	-.25	0.0	+.25	+.50	+.75	+1.0

I-2: Intensity of Tactics

Conflict								Cooperation
Extremely	Very	Definitely	Somewhat	Mixed	Somewhat	Definitely	Very	Extremely
-1.0	-.75	-.50	-.25	0.0	+.25	+.50	+.75	+1.0

I-3: Risk Orientation

Risk Averse						Risk Acceptant
Very Low	Low	Medium	High	Very High		
0.0	.25	.50	.75	1.0		

I-4a: Flexibility of Tactics (between Cooperation and Conflict)

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.25	.50	.75	1.0

I-4b: Flexibility of Tactics (between Words and Deeds)

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.25	.50	.75	1.0

I-5 Utility of Means (Appeal/Support, Promise, Reward, Oppose/Resist, Threaten, Punish)

Very Low	Low	Medium	High	Very High
0.0	.08	.16	.24	.32

Bron: Walker, Schafer & Young (2003).

Speeches per fase

Fase 1. Periode: 2006 – 19 januari 2009 (8 speeches)

1. Senate Floor Speech on the Iraq War After 4 Years – 21 maart 2007
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iraq%20War%20After%204%20Years.pdf>
2. Obama's Speech at Woodrow Wilson Center – 1 augustus 2007
 - a. <http://www.cfr.org/elections/obamas-speech-woodrow-wilson-center/p13974>
3. Obama's Speech on Iraq – 19 maart 2008
 - a. <http://www.cfr.org/elections/obamas-speech-iraq-march-2008/p15761>
4. Obama's Speech at AIPAC conference – 4 juni 2008
 - a. <http://www.cfr.org/israel/obamas-speech-aipac-conference/p16419>
5. Berlin speech – 24 juli 2008
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Berlin%20Address.pdf>
6. Barack Obama's Foreign Policy Speech – 2 oktober 2007
 - a. <http://www.cfr.org/elections/barack-obamas-foreign-policy-speech/p14356>
7. Senator Barack Obama on Global Affairs – 23 april 2007
 - a. <http://www.cfr.org/elections/remarks-senator-barack-obama-chicago-council-global-affairs/p13172>
8. Obama's Speech on the Cost of War – 20 maart 2008
 - a. <http://www.cfr.org/elections/obamas-speech-cost-war/p15782>

Fase 2. Periode: 20 januari 2009 – 18 maart 2013 (18 speeches)

1. Responsibility Ending the war in Iraq – 27 februari 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iraq%20War%20Camp%20Lejeune.pdf>
2. Address in Strasbourg Town Hall – 3 april 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Strasbourg%20Town%20Hall.pdf>
3. Speech at Hradcany in Prague – 5 april 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Hradany%20Square%20Prague.pdf>
4. Obama Turkish Parliament – 6 april 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Turkish%20Parliament.pdf>
5. A new beginning: speech at Cairo University – 4 juni 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Cairo%20University.pdf>
6. Address Marking the 65th Anniversary of D-day – 5 juni 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20DDay%2065.pdf>
7. Obama's speech in Moscow President addresses New Economic School graduation – 7 juli 2009
 - a. https://athens.usembassy.gov/moscow_speech.html
8. Remarks by the President to The Ghanaian Parliament
 - a. https://athens.usembassy.gov/ghana_speech.html
9. Remarks by the President on National Security – 21 mei 2009
 - a. https://athens.usembassy.gov/national_security.html
10. Nobel prize for peace – 10 december 2009

- a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Nobel%20Lecture.pdf>
- 11. Speech at the UN Copenhagen Climate Change Conference – 18 december 2009
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20UN%20Copenhagen%20Climate%20Change.pdf>
- 12. Address to the Nation on the end of Operational Iraqi Freedom – 31 augustus 2010
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iraqi%20Freedom%20End.pdf>
- 13. Obama's Remarks to British Parliament – 25 mei 2011
 - a. <http://www.cfr.org/united-kingdom/obamas-remarks-british-parliament-may-2011/p25092>
- 14. Address to the Nation on Libya – 28 maart 2011
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Libya%20Nation%20Speech.pdf>
- 15. On America Diplomacy in Middle East and Northern Africa – 19 mei 2011
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Middle%20East%20Diplomacy.pdf>
- 16. Speech at UN High-Level Meeting on Libya – 20 september 2011
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20UN%20High%20Level%20Libya.pdf>
- 17. Address at American-Israel Public Affairs Committee Conference – 22 mei 2011
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20American%20Israel%20Public%20Affairs%20Committee.pdf>
- 18. American-Israel Public Affairs Committee speech – 4 maart 2012
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20AIPAC%202012.pdf>

Fase 3. Periode: 19 maart 2013 – 19 september 2014 (12 speeches)

- 1. Jerusalem International Convention Center Speech – 21 maart 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Jerusalem%20Intl%20Convention%20Center%20Speech.pdf>
- 2. Address to the people of Mexico – 2 mei 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Mexico%20Address.pdf>
- 3. Address to the people of Northern Ireland – 17 juni 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Northern%20Ireland%20Speech.pdf>
- 4. Brandenburg Gate Address – 19 juni 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Brandenburg%20Gate%20Speech.pdf>
- 5. University of Cape Town Address – 30 juni 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Capetown%20University.pdf>
- 6. On The Use of Chemical Weapons by Syria Government – 31 augustus 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Chemical%20Weapons%20Syria.pdf>
- 7. Address to the Nation on U.S. Military Action in Syria – 10 september 2013
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Syria%20Speech%20to%20the%20Nation.pdf>
- 8. Statement on the Drowning Malaysia Airlines Flight MH17 – 18 juli 2014

- a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20MH%20Flight%2017%20Downing.pdf>
- 9. Polish Freedom Day 25th Anniversary Address – 4 juni 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Polish%20Freedom%20Day%2025.pdf>
- 10. First Update On Authorizing Targeted Air Strikes and Humanitarian Aid in Iraq – 9 augustus 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iraq%20Air%20Strike%20Humanitarian%20Update%201.pdf>
- 11. On Iraq and Ukrain – 29 augustus 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iraq%20and%20Ukraine.pdf>
- 12. Address to the Nation on the Islamic State of Iraq and the Levant
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20ISIL%20.pdf>
 - b.

Fase 4. Periode: 20 september 2014 – 20 januari 2017 (22 speeches)

- 1. Address to the United Nations General Assembly – 24 september 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20United%20Nations%20General%20Assembly%202014.pdf>
- 2. United Nations Security Council Address – 25 september 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20United%20Nations%20Security%20Council%202014.pdf>
- 3. United Nations Meetin Address on Ebola Outbreak – 25 september 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20UN%20Ebola%20Meeting.pdf>
- 4. Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall – 14 november 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20YSEALI%20Town%20Hall.pdf>
- 5. Cuba Policy Changes Address – 17 december 2014
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Cuba%20Policy%20Changes.pdf>
- 6. Address to the people of India – 27 januari 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20India%20Speech%20at%20New%20Delhi.pdf>
- 7. On Counting Violent Religious Extremism – 18 februari 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Countering%20Violent%20Religious%20Extremism.pdf>
- 8. On Iran and PM Netanyahu's Speech to Congress – 3 maart 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20PM%20Netanyahu%20Speech.pdf>
- 9. Statement on Iran Nuclear Agreement – 2 april 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iran%20Nuclear%20Agreement.pdf>
- 10. Iran Nuclear Accord Announcement – 14 juli 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iran%20Nuclear%20Accord.pdf>
- 11. Address to the people of Kenya – 25 juli 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Kenya%20People%20Speech.pdf>

12. G7 conference – 8 juni 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Post%20G7%20Conference%20Presser%202015.pdf>
13. Address on Iran at America University – 5 augustus 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Iran%20Deal%20American%20University.pdf>
14. 70th Session of the United Nations General Assembly Address – 28 september 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20United%20Nations%20GA%202015.pdf>
15. Statement on Afghanistan – 15 oktober 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Afghanistan%20Statement.pdf>
16. COP 21 Session 1 Address – 30 november 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20COP21.pdf>
17. Address to the Nation on Foreign and Domestic Counter-Terrorism Strategies – 6 december 2015
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Oval%20Office%20Counter%20Terrorism%20Agenda.pdf>
18. On lifting Iran Sanctions and US Detainee releases – 17 januari 2016
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20US%20Detainees%20Released.pdf>
19. Update on Campaign to degrade and Destroy ISIL – 26 februari 2016
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20ISIL%20Update%2002-25-16.pdf>
20. Address to the People of Cuba – 22 maart 2016
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Cuba%20People%20Speech.pdf>
21. Address to the people of Europe – 25 april 2016
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20Europe%20Peoples%20Hannover.pdf>
22. Final address to the United Nations General Assembly – 20 september 2016
 - a. <http://www.americanrhetoric.com/speeches/PDFFiles/Barack%20Obama%20-%20United%20Nations%20GA%202016.pdf>

Werkwoorden VICS-analyse

abduct	assure	censure	cosponsor	disagree
abide	attach	challenge	cost	disappoint
absorb	attack	change	counter	disapprove
abstain	attain	charge	court	disarm
accelerate	attempt	chart	craft	disband
accept	attend	chastise	crash	disburse
accord	authorize	cheat	create	discard
accuse	avoid	chide	criticize	disclose
achieve	award	choose	cross	discover
acknowledge	axe	circle	crumble	discuss
acquire	back	claim	cry	disintegrate
act	ban	clamber	curb	dislike
activate	banish	clamp	curse	dismantle
add	bar	clarify	cut	dismiss
address	bargain	clash	damage	disperse
adhere	base	climb	dangle	display
admit	battle	close	deal	dispute
adopt	be	collapse	debate	disrupt
advance	bear	collect	debrief	dissolve
advocate	beat	collide	deceive	distance
affect	begin	command	decide	distribute
affirm	believe	commend	declare	disturb
afford	benefit	comment	decline	diversify
agitate	besiege	commit	decry	divide
agree	betray	communicate	default	do
aid	bind	compensate	defeat	dock
aim	blame	compete	defend	document
airlift	blast	complain	defer	donate
alarm	blockade	complete	defuse	draft
allay	boast	comply	defy	draw
allege	bomb	compromise	delay	drive
allocate	bombard	conceal	deliver	drop
allow	boost	concede	demand	drug
alter	bow	conciliate	democratize	dump
ambush	boycott	condem	demolish	earmark
announce	brand	conduct	demonstrate	ease
annul	break	confer	denigrate	elect
apologize	brief	confine	denounce	eliminate
appeal	bring	confirm	deny	embargo
appear	broadcast	confiscate	depart	embark
applaud	broaden	confront	depend	emerge
apply	brush	congratulate	deplore	emigrate
appoint	brutalize	connect	deploy	empower
appraise	build	conquer	deport	enable
appreciate	burn	consider	deposit	encounter
approve	bury	construct	deprive	encourage
arbitrate	buy	consult	describe	end
arm	call	contact	desire	endanger
arrest	cancel	contain	despair	endorse
arrive	capture	continue	despise	enforce
ask	carry	contribute	destroy	engage
assail	cast	control	detain	enhance
assassinate	catch	converge	dethrone	enrich
assemble	cause	convey	detonate	ensure
assert	caution	cooperate	devalue	entail
assess	cease	coordinate	develop	enter
assist	celebrate	cope	die	entreat
assume	cancel	correct	diminish	entrust

equate	grasp	invite	observe	purchase
equip	grow	invoke	obstruct	push
erupt	guarantee	involve	obtain	put
establish	guide	issue	occur	quash
evacuate	hack	jail	offend	quell
evade	hail	jam	offer	question
evict	halt	jeer	open	quote
examine	hamper	join	operate	rage
exceed	handle	keep	oppose	raid
exchange	hang	kidnap	order	rail
exclude	harbor	kill	organize	raise
excuse	harm	know	oust	rake
execute	have	land	overcome	ram
exercise	heighten	launch	overestimate	rampage
exhort	help	lay	owe	ransack
expand	hide	lead	participate	rape
expect	hijack	learn	pass	ratify
expel	hinder	leave	patrol	reach
explain	hint	legitimize	pay	react
export	hit	lend	pelt	reaffirm
expose	hold	liberate	perform	realize
expound	honor	lie	permit	reap
express	hope	lift	persuade	reassert
extend	host	like	picture	reassure
extradite	humiliate	likened	place	rebuff
face	hunt	link	plan	rebuild
fail	hurl	liquidate	plant	rebuke
familiarize	ignore	listen	play	recall
favor	immigrate	loan	plead	receive
fear	impair	lobby	pledge	recognize
feel	imperative	long	plunder	recommend
feign	implement	look	pose	reconcile
fight	impose	loosen	postpone	reconnect
finalize	imprison	loot	pound	reconsider
finance	improve	lose	pour	record
find	include	maintain	praise	recover
finish	increase	make	pray	recruit
fire	indicate	manipulate	predict	rectify
flatten	infiltrate	march	prefer	redeploy
flee	inflict	martyr	prepare	reduce
fly	influence	massacre	present	reestablish
focus	inform	mediate	preserve	reform
foil	injure	meet	press	refuse
follow	insist	mend	pressure	refute
forbid	inspect	merge	prevail	regard
force	inspire	mistreat	prevent	regret
forge	institutionalize	mobilize	produce	reinforce
forgive	insult	monitor	prohibit	reinvent
form	integrate	move	promise	reiterate
foster	intend	murder	promote	reject
free	intercept	mutilate	prompt	relate
freeze	interdict	name	propagate	release
frighten	interfere	need	propose	relinquish
frustrate	interrogate	negotiate	prosecute	rely
fulfill	intervene	normative	protect	remain
gain	introduce	nullify	protest	remind
gather	invade	nurture	provide	remove
give	invest	obey	provoke	renew
go	invest	object	publish	reopen
grant	investigate	oblige	punish	

reorganize	seem	suggest	warn
repay	seize	summon	waste
repeat	sell	supervise	weaken
repel	send	supply	welcome
replace	sentence	support	win
reply	separate	suppress	withdraw
report	serve	surrender	withhold
repress	settle	survive	wound
repulse	sever	suspect	write
request	shape	suspend	yield
require	share	swap	
reschedule	shatter	swear	
rescind	shell	sweep	
rescue	shelve	taint	
reserve	shift	take	
resign	shock	talk	
resist	shoot	target	
resolve	show	teach	
resort	shrug	tell	
respect	shut	terrify	
respond	sign	terrorize	
restate	signal	thank	
restore	silence	think	
restrict	sink	threaten	
resume	slam	throw	
retaliate	slaughter	tighten	
retract	slay	tolerate	
retreat	smash	torture	
return	snub	tour	
reunify	snuff	trade	
reveal	solve	train	
reverse	sound	transfer	
revert	speak	transport	
review	spend	travel	
revise	sponsor	trouble	
revitalize	spread	trust	
revive	spurn	try	
revoke	spy	turn	
reward	squash	uncover	
ridicule	stab	undermine	
riot	stabilize	understand	
rip	start	unify	
rise	steal	unleash	
risk	stimulate	unveil	
roar	stone	upgrade	
rock	stop	uphold	
rocket	storm	urge	
rush	strafe	use	
safeguard	strain	validate	
satisfy	strand	victimize	
say	strangle	violate	
scoff	strengthen	visit	
score	stress	voice	
scrap	strike	void	
seal	struggle	vote	
search	study	vow	
secede	subject	wait	
secure	submit	walk	
see	succeed	want	
seek	suffer	war	